

Dev-Genç Ve Gençliğin Devrimci Mücadeledeki Rolü...

EMPERYALİZME KARŞI BAĞIMSIZLIK YOLUNDA DEV-GENÇ

THKP-C önderi Mahir Çayan 1970'te partiyi kurduğunda 24 yaşındadır. THKO'nun kuruluşunda, önderi Hüseyin İnan 21, Deniz Gezmiş ise 23 yaşındadır. Genç devrim savaşçıları Lenin'in deyişiyle "yorgun" otuzluk ihtiyarları, 'akıllanmış devrimcileri" ve bunların yarattığı reformist-pasifist bataklığı aşarak, Türkiye ve Mezopotamya devriminin üzerinde geliyeceği devrimci zemini hazırladılar. ❌

Gençlik, 1960'lı yıllardan itibaren gelişen Türkiye ve Mezopotamya devrimci hareketinde motor rolü oynadı. Tabanın, kadroların ve önder unsurların bileşiminde genç devrimciler her dönemde çoğunluğu oluşturdular.

Gençliğin kendine özgü özelliklerinden (yeniliğe açıklığı, arayış içinde olması, atılganlığı, dinamizmi vb.) dolayı devrimci örgütlere katılım göstermesi doğal ve kaçınılmaz bir durumdur. Bu gerçeklik, egemen sınıflar tarafından da bilinen bir olgudur. Özellikle emperyalist ülkeler, kendi ülkelerinde ve sömürgelerinde karşı karşıya kaldıkları (ve kimi başarıya ulaşan) devrim deneylerinden dolayı gençliğin devrimci gücüne, dinamizmine ilişkin geniş bilgi birikimine sahipler. Birikimleri, bu ülkeler özgülünde, uzun zamandan beri gençliğin pasifize edilip, düzen saflarına çekilmesini sağlayacak politikalara, somut programlar ve geniş kapsamlı pratiklere dönüşmüş durumda.

Ülkemiz egemen sınıfları ise, 12 Eylül'le birlikte (özellikle 1960-1980 arasında toplumsal muhalefete giriştikleri şiddetli savaşımın deneyimleri ışığında) toplumsal yaşamı denetlemeye, yönlendirip biçimlendirmeye yönelik politikalar ve programlar geliştirirken, gençliğe özel bir önem verdiler. Gençlik taşıdığı dinamikler ve 1960-80 sürecinde oynadığı devrimci rol nedeniyle egemenlerin saldırılarının temel hedefi oldu.

Günümüzde egemen sınıfların gençliğe yönelik kuşatmasını '80 öncesinden ayıran, kuşatmanın 1980'le birlikte alabildiğine genişlemesi, yaşamın her alanını kapsamaya ve oldukça sistematik hale gelmesidir. Kullanılan araçlar da daha önceki dönemle kıyaslanmayacak kadar güçlendirilmiştir. İş, aile, okul ilişki ve hiyerarşisinden başlayıp gerici-faşist eğitimle, dinle, yoz, lümpen bir hayatı dayatan basın-TV'siyle, müziği, sanatı, sporu vb. ile devam eden kuşatma zinciri, tek bir hedefe yöneliyor. Kişiliksiz, düzen kurumlarının (aile, iş yeri, okul, devlet vb) dilediği gibi yönlendirdiği, yaşadığı süreçlerin öznesi değil, sıradan bir nesnesi olan, köle ruhlu, kendisini sahte imajlarla ifade eden, bireyci, tüketimci, her değere olduğu gibi cinselliğe de meta gibi bakan bir gençlik tipi yaratılmak isteniyor, yaratılıyor. Düzenin genç tipolojisinin özeti, yabancılaşma noktasında, hayvanlığın sınırında olan insandır diyebiliriz.

Aslında bütün bu olgular, özellikle sadece gençliğe değil, bir bütün olarak tüm halka dayatılıyor. Ancak düzen, gençliğe çok daha sistematik biçimde yöneliyor ve dayatmaya çalıştığı olgular, özellikler, henüz değerler sistemi, toplumsal yaşam içindeki rolü, hedefleri çok belirgin hale gelmemiş olan, bu anlamda alıcı konumunda olan gençlik üzerinde daha fazla etkili oluyor.

Günümüzde gençliğin devrimci mücadeleye katılım düzeyini ele aldığımızda, 1960-80 dönemi ile kıyaslanamayacak düzeyde düşük olduğunu ifade edebilmek mümkün. Gençliğin büyük bir bölümü düzenin güçlü kuşatması nedeniyle çoğunlukla terör, işkence ve ölüm olarak algıladığı devrimci mücadeleye aşırı temkinlilikle, şüpheyle, korkuyla bakıyor. Düzenin biçimlendirdiği korkak, köle kişilikle devrimden uzak duruyor.

Genel olarak sol hareketin gençliğe bakışı

Düzen, gençlik tipolojisini yaratma noktasında bir bütün olarak sol hareketin, gençliği devrimci mücadeleye katacak alternatif politika ve etkinlikler üretememesi ve sol hareketlerin gençliğin devrimci mücadeledeki rolüne ilişkin yaklaşımları nedeniyle oldukça geniş zemin bulabiliyor.

Sol hareketlerin gençlik politikalarında ilk bakışta görülebilen ve ortak özellik taşıyan nokta, kendiliğindenciliktir, gençliğin nesnel konumuna ilişkin detaylı

analizlerden ve bütüncül devrimci politikalardan yoksunluktur. Daha genel olarak görülen ve yukarıdaki ortak noktalara kaynaklık eden bir diğer özellik ise, sağcı pasifist, reformist sol yapılarda kaynağını bulan, gençliğin devrimci mücadeledeki rolünü küçümseme eğilimidir. Gençliğin dinamizmi, devrimci atılmanlığı ile sağ oportunist statükoculuğu, kendiliğindenciliği sürekli çatışkı içindedir. Söylemde M-L klasikler de kullanılarak gençliğin dinamizmi, atılmanlığı vb olumlu özellikleri sık sık vurgulanır. Ancak sağcı oportunist, reformist çizgi için gençlik ve özellikleri, sadece mevcut statükolarını sürdürmeyi, örgütsel kadrosal sürekliliği korumayı, sağcı-pasifist, reformist etkinliklerin belirli bir ritimde devamını sağlayacak ölçüde gereklidir. Kendi içinde pratikte bu düzeyi aşan -ki sık sık aşar- gençliğin dinamiklerini sürekli ve tam olarak zaptedemez, her hamlesini olumsuzlar, bozgunculukla niteler ve tasfiye eder. Gençliğin bu dinamikleri daha çok bozgunculunun, yerli yersiz pratiklerin, "sol maceracılık"ın zemini olarak algılanır.

Öte yandan, uzun süreli devrimci savaşı esas alan her silahlı devrim hareketinin, giriştiği sert savaşımında ana kitle gücü gençliktir. Bu nedenle silahlı devrim hareketlerinin kadro ve savaşçı bileşiminde gençlik ezici bir çoğunluk olarak ortaya çıkar. Silahlı savaşımın bir özelliği de irili ufaklı zafer ve darbelerin, yenilgilerin daha sık ve bütün boyutları ile yaşanmasıdır.

Sağ oportünizm, silahlı devrim hareketleri zaferler, önemli ilerlemeler kaydettiklerinde, kendi sağcılığını mazur gösterecek bahaneler üretirken, darbe ve yenilgi anlarını ise silahlı devrim hareketlerini bir bütün olarak mahkum etmenin aracı haline getirmeye çalışırlar.

Bu noktada klasikleşmiş söylemlerden biri "sol maceracılık", diğeri ise bir küçümseme ifadesi olarak silahlı devrim hareketini "Gençlik hareketi" olarak nitelemedir. Bu yaklaşım sağcı reformistlerin literatüründe gençliği sol maceracı bozgunculuk, yerli-yersiz işler yapma, toyluk ile özdeşleştirme anlayışının bir dışa vurumudur. Aslında düzene ve gerici geleneklere ait olan bu anlayışı, küçük-burjuva sağcı politikalardaki izdüşümü sol hareketin bütün kesimlerine az ya da çok sızabilmiştir(1). Gençlik proleter devrimi omuzlayabilir mi, 20-24 yaşlarındaki gencecik devrim savaşçıları halka önderlik edebilir mi, devrim hareketini ileriye sürükleyebilir mi, vb sorular sıkça sorulur. Üstelik bu sorular sadece sağ oportünistler tarafından sorulmaz, silahlı devrim hareketleri saflarında veya çeperlerinde bulunan insanların da bunların etkisiyle bu soruyu açık veya gizli sordukları kimi zaman görülebiliyor. Deneyimli ve yaşlı kadroların bu etkilenimle genç militanlara görev ve sorumluluk vermede, onları hücreleştirmede-komiteleştirmede, sıcak pratiğin içine sokmada isteksiz davranmaları, sınırlayarak

dinamiklerini köreltmeleri vb sık sık yaşanan bir durumdur.

Devrimci sosyalist hareket genç işçi köylü ve öğrencilerin hareketi olacaktır

Yukarıdaki sorulara evet, hem de hiç tereddütsüz evet yanıtını veriyoruz. Proletaryanın devrim kavgasının tarihsel deneyimleri-birikimleri, bir anlamda gençliğin yani genç işçilerin, köylülerin, öğrencilerin devrimci savaş deneyimleri ve birikimleridir.

Devrimci sosyalist harekete en güçlü katılımı, daima emekçi sınıfların gençliği göstermiştir. Gençlik, devrimci savaşıma sadece katılımı da yetinmemiştir. Kimi istisnalar dışında hemen hemen her ülkede devrimci sosyalist hareketlerin kurucuları ve ilk önderleri de gençliğin içinden çıkmıştır.

Marx, komünizmin ilk yapı taşlarını ortaya koyduğu 1844 Elyazmaları'nı yazdığında 26 yaşındadır. Lenin, Halkın Dostları'nı yazdığında 24, Bolşevik Parti'nin ilk nüvesi sayılabilecek İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği'ni kurduğunda 25 yaşındadır. Stalin, 22 yaşında Kafkasya komünistlerinin illegal yayın organı olan Mücadele'yi kurar ve başyazarı olur. Dimitrov, 12 yaşında komünistlerin önderliğindeki Genel İşçi Birliği'nin üyesi, 22 yaşında ise GİB'in genel sekreteridir. 27 yaşında ise oldukça uzun bir mücadele tarihine sahip olan partinin merkez komite üyesi olur. Castro, 25 yaşında Küba devriminin önderidir. 1953'teki Moncado Kışlası baskınını gerçekleştirir. Rosa Lüksemburg 23 yaşında Polonya Sosyal Demokrat Partisi'nin kurucusu ve önderlerinden biridir.

Genç önderlerin partileri de doğaldır ki emekçi ve aydın gençliğe dayanıyordu. Kuşkusuz ki, bu tarihsel seyrin deneyimli, gençliğin dinamizmini taşıyan "yaşlı" kadroların önemsiz, gereksiz olduğu anlamına gelmiyor. Devrimci sosyalist hareket, mücadelenin gelişimi içinde bu nitelikte üye ve kadrolar kazandıkça, ilk genç önderler kuşağının sürekliliğini sağladıkça daha güçlü hale gelecek, daha büyük hamleler yapma dinamiklerine kavuşacaktır.

Ancak bu durumda bile, iktidarın ele geçirilmesinden önceki dönemlerde, devrimci partilerin kadro ve üyelerinin bileşiminin ezici çoğunluğunu emekçi aydın ve gençliğin oluşturulması gerçekliğini değiştirmez.

Bunun en iyi örneği Bolşevik Partisi'dir. 1917'ye gelindiğinde 12 yıllık kesintisiz, militan bir mücadelenin ardından Lenin 37 yaşındadır. Bolşevik Parti önderliği de artık orta yaşa ulaşmış kadrolardan oluşmaktadır. Yaş ortalaması 34'tür. Buna karşın parti tabanının ezici çoğunluğu 30'una varmamış genç komünistlerden oluşmaktadır. Bolşevik, Menşevik vd gruplarla birlikte bir bütün olarak ele alındığında RSDİP üyelerinin dağılımı ve yaş ortalaması, parti üyelerinin sayısını 100 kabul edersek şöyledir:(2)

Yaş	Bolşevik	Menşevik	Toplam
30+	13	7	20
25-29	8	6	14
20-24	19	6	25
10-19	11	1	12
Toplam	51	20	71

Propagandacı, açık toplantı konuşmacısı, ajitatör ve yerel sovyet ya da silahlı (Sosyal Demokratik) birlik üyelerini kapsayan “aktivistlerin” yaş ortalaması da bundan farklı değildi.

Yaş	Bolşevik	Menşevik	Toplam
30+	10	10	20
25-29	14	16	30
20-24	25	9	34
10-19	10	0	10
Toplam	59	35	94

Bolşevikleri kendi içinde değerlendirdiğimizde, gençlerin (10-24 yaş grubu) Parti üyelerinin

{40437a42ed5b2f4a4bf4ffcacdfd2c81506a100d9c451fb75117e4ba24109517}60'ını oluşturduklarını, 25-29 yaş grubunu buna dahil ettiğimizde bu oranın {40437a42ed5b2f4a4bf4ffcacdfd2c81506a100d9c451fb75117e4ba24109517}75'e çıktığını görüyoruz. Parti kadrolarının bileşiminde de gençliğin ezici ağırlığı, üyeler içindeki oranı da aşarak daha fazla hissedilir. 10-24 yaş arası parti kadroları

{40437a42ed5b2f4a4bf4ffcacdfd2c81506a100d9c451fb75117e4ba24109517}60'ı aşarken, 25-29 yaş grubu eklendiğinde oran {40437a42ed5b2f4a4bf4ffcacdfd2c81506a100d9c451fb75117e4ba24109517}83'e çıkar.

Bolşevik Partisi gençliğin partisidir. Onun sürükleyici gücü, 20-25 yaşlarındaki genç devrimci savaşçılardır.

Lenin, sağ oportünizmin gençliğin dinamizminden korkusunu ve Bolşevik Partisi'nin gençliğin partisi olduğunu açık biçimde ifade ediyor:

“Biz geleceğin partisiyiz ve gelecek gençliğindir”

“Biz yenilikçiler partisiyiz ve yenilikçileri en isteklice izleyen her zaman gençliktir. Biz çürümüşlüğe karşı özünü feda eden bir mücadele yürüten bir partiyiz ve gençlik özünü feda eden bir mücadeleye girişmekte her zaman en öndedir.”

“Hayır ‘yorgun’ otuzluk ihtiyarları, ‘akıllanmış’ devrimcileri ve Sosyal Demokrasiden döknekleri toplamayı Kadet’lere bırakalım. Biz her zaman ileri sınıfın gençliğinin partisi olacağız.”

“Larin’in kendisi mücadeleden yorulmuş, evli kişilerin kaybına neden üzüldüğünün açık sözlü bir kabulünü ağızından kaçırıyor. Bu yorgun kişilerin iyi bir miktarını partiye toplarsak onu ‘siyasal maceraları’ frenleyerek az çok ağır yapardı.”(3)

Menşevik Larin’in korkusu ve önerdiği çözüm tüm sağ oportünistlerin korkusu ve ortak çözüm yoludur.

Proleter devrimci hareketin çözüm yolu ise, bolşevizmin, Lenin’in pratiği ve çözüm yoludur. Bundan her sapma kaçınılmaz olarak reformizme, sağcılığın sığı, renksiz, statükocu, devrimci savaşı dinamiklerden yoksun çizgisine varır.

Lenin’in gençliğin devrimdeki rolüne ilişkin bu vurgusunu Vietnam devriminin önderi Giap “gençlik, devrimin temel gücüdür” sözleriyle daha güçlü bir biçimde ifade etmiştir. Menşevik Larin’in korkusu ve çözüm yolu ise her zaman tüm sağ oportünistlerin, reformcuların, pasifistlerin korkusu ve çözüm yolu olmuştur.

Hareketimiz emekçi-aydın gençlikten kadrolara, önderlere dayanmalı, onların Hareketi olmalıdır

Ülkemiz devrimci sosyalist hareketi, gelişme dinamiklerini emekçi ve aydın gençlikte aramıştır, bu kesimlerin içinde doğmuştur, bolşevizmin yolunu izlemiştir.

THKP-C önderi Mahir Çayan 1970’te partiyi kurduğunda 24 yaşındadır. THKO’nun kuruluşunda, önderi Hüseyin İnan 21, Deniz Gezmiş ise 23 yaşındadır. Genç devrim savaşçıları Lenin’in deyişiyle “yorgun” otuzluk ihtiyarları, ‘akıllanmış devrimcileri” ve bunların yarattığı reformist-pasifist bataklığı aşarak, Türkiye ve Mezopotamya devriminin üzerinde gelişeceği devrimci zemini hazırladılar.

1972 yenilgisinin ardından gelişen devrimci sosyalist hareket de bu zeminde ve yine emekçi-aydın gençliği kazanarak Türkiye ve Mezopotamya’daki sınıf mücadelesine damgalarını vurmuştur.

Başta THKP-C’mizin ve THKO’nun kendilerinde cisimleştirdikleri devrimci dinamizmi, ihtilalci ruhu, pasifizme, reformizme indirdikleri darbeyi küçümsemek için onların “gençlik hareketi” olarak tanımlanması, bu nedenledir ki onur vericidir. Bu noktada, sağ oportünizmin açık ya da gizli biçimde gençliğin devrimci mücadelesindeki rolünü küçümsemesi bir başına pek fazla değer taşımıyor. Bu yaklaşımın ancak düzenin gençliğe yönelik yoğun pasifikasyon, kişisizleştirme politikaları ile kendiliğinden örtüştüğü, onu soldan tamamladığı ve gerici bir rol oynadığı için üzerinde durulabilir.

Fakat üzerinde asıl durulması gereken, düzenin yaratmaya çalıştığı, genç olmaktan kaynaklanan tüm dinamikleri yıkılmış, boyun eğen, bireyci, emeğine, bugününe ve geleceğine uç noktada yabancılaşmış, kendisini tanımlamak için kullandığı sahte imajlar, nesnelere içinde şekilsiz, beyinsiz, köle genç tipolojisinin nasıl aşılacağıdır. Yetenekler köreltilmiştir ya da çok sınırlı kullanılır, kendisine güvensizdir, korkaktır, imajların, nesnelere kölesi haline gelmeye başlamıştır, içgüdülerinin esiri olması için düzen her türlü aracı kullanmaktadır, aile, okul, iş, düzenin silahsız karakolları olarak tam bir esareti dayamaktadır vb. Bütün bu olgular tüm emekçileri, gençleri az ya da çok etkiliyor.

Gençlik bir yandan sahip olduğu olumlu dinamikler, bir yandan da düzenin yukarıda ancak bir kısmını sıralayabildiğimiz saldırıları nedeniyle iç çatışmayı, gerilimi en yoğun biçimde yaşayan kesimi oluşturuyor.

Bu iç çatışmayı doğru, bilimsel zemine oturtacak, yalın biçimde ifadelendirip, çözüm yönünde şiddetlendirecek güç ise devrimci sosyalist harekettir(4). Genç emekçi-aydın, ancak kendisini devrimci bilinç ve sosyallikle kucaklayan devrimci sosyalist hareket içerisine düzenin barikatlarını yıkabilir, genç olmasından kaynaklanan olumlu dinamikleri açığa çıkarabilir.

Devrimci sosyalist hareketin bu işlevi görebilmesi, her sorunda olduğu gibi emekçi-aydın gençliği devrime kazanma sorununda da doğru politika ve pratikler geliştirmesine bağlıdır.

Politika üretmek, her şeyden önce sorunu çok yönlü olarak tanımakla mümkündür. Gençliğin, toplumsal yaşamın her alanındaki yerini, düzenle olan çelişmelerini ve sınıf mücadelesinde oynayacakları rolü çözümlenmek durumundayız.

Bu çalışma, açıktır ki, gençliği kazanma ve mücadeleye katma pratiğimizle birleşebildiği, pratiğin verileriyle beslenebildiği ölçüde devrimci rol oynayabilir.

İşçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin deneyimli, gençliğin dinamizmini taşıyan yaşlı kuşaklarını kazanma gerekliliğini gözardı etmeden, tüm gücümüzle emekçi ve aydın gençliği kazanmayı pratik çalışmamızın merkezine koymalıyız. Lenin'in "biz gençliğin partisiyiz" deyişi hedef kitlemizi belirlemede şiarımız olmalıdır.

Gençliğin bugünkü enkaz görüntüsü geri adımlar atmamıza, aşırı seçmeci, mükemmeliyetçi davranmamıza neden olmamalıdır. Genç yoldaşların siyasal, örgütsel ve pratik birikimlerinin, deneyimlerinin sınırlı olacağı açıktır. Ancak bu durumu aşmanın yolu, onları siyasal, kişisel yetenek ve birikimlerine uygun amaç gelişme yönünde de zorlayan mümkün olduğunca çok görev ve sorumluluk vermektir. Başarma, görev ve sorumluluk alma, devrimci sosyalist hareketi sahiplenme duygu ve bilinci ancak basitten karmaşığa gelişen pratik

mücadele içinde yeşerir, gelişir.

Genç insan düzen kişiliğini, yaşam tarzını ancak böylesi bir yaşam içinde aşabilir, körelen dinamiklerini açığa çıkarabilir.

Bu çalışmalar programlı ve denetimli geliştiğinde, ideolojik-politik eğitime ve emekçi-aydın gençliği kucaklayan kapsamlı teorik-politik atılımlarla birleştiğinde, gençliğin enerji ve dinamizmi muazzam gelişmelerin önünü açacaktır.

DİPNOTLAR

1- Düzen ve gerici gelenekler genç insanı toy, yerli yersiz işler yapan, askerliğini yapmadan, evlenmeden, yani düzenin baskı, sindirme ve kendisi ile uzlaştırma mekanizmalarının cenderesinden geçmeden “adam olmayan”, “yeterince güvenilmeyen”, “büyük işleri beceremeyen” vb olumsuz özelliklerinden hareketle tanımlar ve değerlendirir. Küçük burjuva sağ oportünizminin gençliğe yaklaşımı da bu anlayışın soldaki izdüşümü, sol versiyonudur.

2- Lenin: Parti'nin İnşası, s. 147 Tony Cliff, Tarihsel Yayıncılık. Yazar tablolarda sadece Bolşevik ve Menşevik dağılımını vermiş. Tablolardan hareketle Parti üyelerinin {40437a42ed5b2f4a4bf4ffcacdfd2c81506a100d9c451fb75117e4ba24109517}29'unun, kadrolarının ise {40437a42ed5b2f4a4bf4ffcacdfd2c81506a100d9c451fb75117e4ba24109517}6'sının RSDİP içindeki diğer gruplara mensup olduklarını söyleyebiliriz.

3- “Menşevizmin Bunalımı” başlıklı makale, Gençlik üzerine, Lenin, s. 171-72, Hasat Yayınları

4- Genç insan yaşadığı iç çatışmayı, gerilimi doğru bir zeminde değerlendirip çözüm üretmediğinde ve bu iç çatışmanın şiddetlendiği noktada ağır sonuçlar yaratan bunalımlar yaşıyor. Ardından da intiharlar, dengesizlikler, çeşitli ruhsal rahatsızlıklar ortaya çıkıyor.